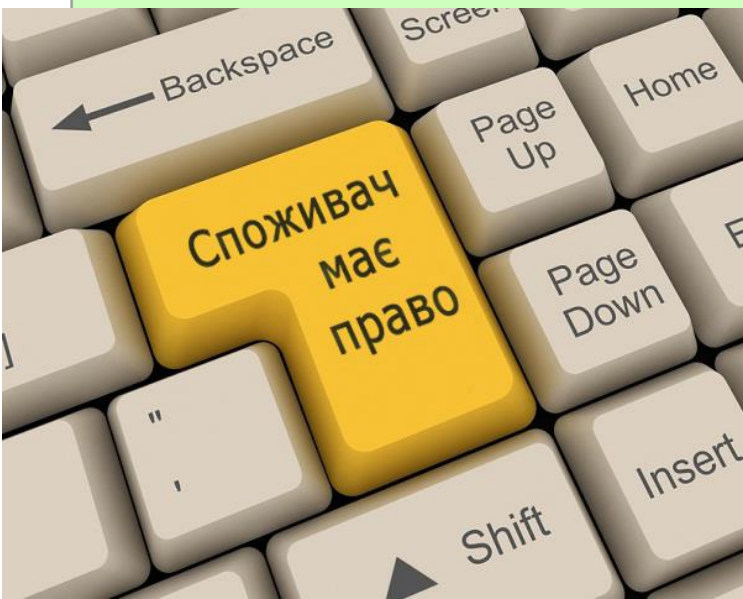

Всесвітній день захисту прав споживачів

2023 Розширення можливостей споживачів
через перехід до чистої енергії

Усі ми – споживачі: незалежно від віку, статі, освіти, соціального статусу та займаної посади, оскільки протягом життя споживаємо товари й послуги і платимо за них. Захист споживчих прав – це складова частина захисту прав людини. У державах із розвиненою економікою споживач здійснює керівну функцію на споживчому ринку. А це можливо лише за активної життєвої позиції кожного громадянина країни за підтримки з боку держави.

Всесвітній день захисту прав споживачів – ще один привід подякувати тим, хто пильнує інтереси споживачів. Щоденна сумлінна та плідна праця спеціалістів управління захисту споживачів стає надійною запорукою належного рівня якості та безпеки життя громадян.

Головним захисником прав споживачів в Україні є **Держпродспоживслужба**. Її управління в областях щодня забезпечують реалізацію державної політики у галузі держнагляду за дотриманням законодавства про захист прав споживачів, попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, захисту прав споживачів реклами, державного контролю за безпечністю та окремими показниками якості харчових продуктів, метрологічного нагляду, ринкового нагляду в межах сфери своєї відповідальності.

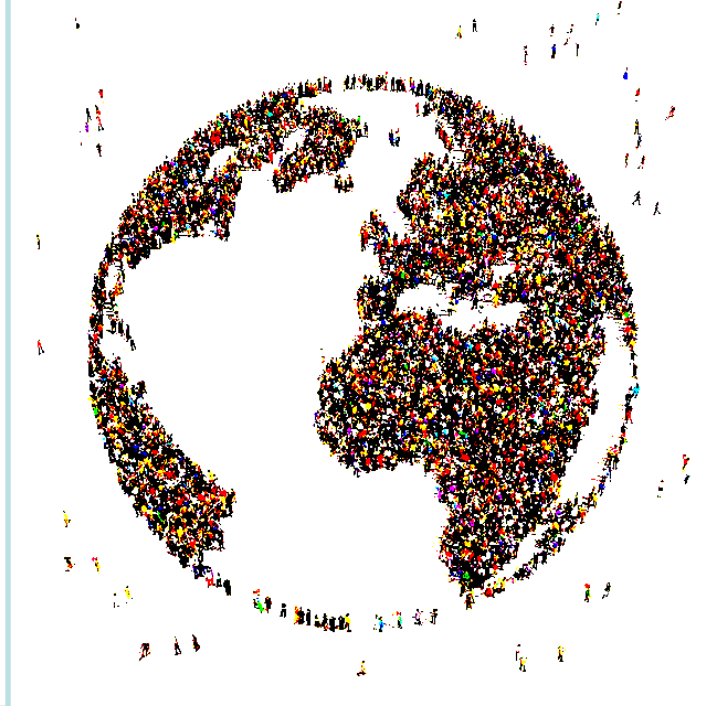
Кожного року за ініціативою Міжнародної організації споживачів (Consumer International) визначається гасло Всесвітнього дня захисту прав споживачів, яке одночасно стає пріоритетною темою року для досягнення окресленої мети та поєднання на цьому шляху спільних зусиль об'єднань споживачів різних країн.

2020 – «Сталий споживач»

2021 – «Подолання забруднення пластиком».

2022 – «Чесні цифрові фінанси».

Цього **2023** року членство Consumers International – 200 груп споживачів у 100 країнах обрали нашою глобальною темою **«Розширення можливостей споживачів через перехід до чистої енергії»**.

- Детальніше про заходи цього дня від Міжнародної організації споживачів <https://www.consumersinternational.org/news-resources/news/releases/world-consumer-rights-day-to-empower-consumers-through-clean-energy-transitions/>
- У статті 42 Конституції України зазначено: «Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпекою продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів». <http://oblvet.org.ua/novini/vsesvitniy-den-zahistu-prav-spojivachiv-763/>

Депутати Верховної Ради України 6 жовтня 2022 року підтримали в першому читанні нову редакцію закону про захист прав споживачів – прийняли за основу урядовий законопроект №6134 «Про захист прав споживачів».

21.10.2022 постанову Верховної Ради України від 06.10.2022 №2650-IX «Про прийняття за основу проекту Закону України про захист прав споживачів» опубліковано в Офіційному віснику України 2022 р., № 82, сторінка 47.

Проект Закону розроблено на виконання пункту 124 Плану пріоритетних дій Уряду, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів від 24.03.2021 №276-р, з метою наближення національного законодавства про захист прав споживачів до законодавства Європейського Союзу та гармонізації системи захисту прав споживачів в Україні з принципами, підходами та практиками ЄС.

Згідно з пояснювальною запискою проектом Закону запропоновано:

- визначити принципи, на яких ґрунтується захист прав споживачів відповідно до принципів ЄС;
- поширити дію Закону «Про захист прав споживачів» на сферу харчової продукції в частині економічних прав споживача (у разі порушення умов договору купівлі-продажу (доставки) харчової продукції в інтернет-магазинах, при позначенні ціни продажу харчової продукції);
- визначити сфери, на які не поширюється дія цього Закону, для уникнення дублювання контрольних функцій органів державного нагляду (контролю);
- визначити перелік інформації про продукцію та суб'єкта господарювання, яку він повинен надавати при здійсненні електронної торгівлі та відповідальність за відсутність такої інформації, крім того, відповідальність суб'єкта господарювання, що надає послуги торговельного електронного майданчику для розміщення товарів для продажу інших суб'єктів господарювання;
- визначити права та обов'язки споживачів в електронній торгівлі;
- надати Держпродспоживслужбі право звертатися до провайдера інтернет-послуг з вимогою обмежити доступ до веб-сайтів суб'єктів господарювання, які використовують нечесну підприємницьку практику та порушують законодавство про захист прав споживачів;
- звільнити суб'єктів господарювання від обов'язку створювати обмінний фонд товарів та сплачувати неустойку споживачеві за кожний день затримки виконання вимоги про надання товару аналогічної марки (моделі, артикулу, модифікації) споживачеві та за кожний день затримки усунення недоліків товару понад установлений строк (чотирнадцять днів);
- надати споживачеві право на заміну товару на такий самий або аналогічний, наявний у суб'єкта господарювання, у разі, якщо ремонт товару, придбаного споживачем, потребує більше чотирнадцяти календарних днів;
- надати споживачеві право на зниження ціни або повернення коштів, якщо недолік товару з'являється після ремонту;
- впровадити надання суб'єктами господарювання документів, що підтверджують гарантійні зобов'язання, в електронній формі;

– визначити критерії громадських об'єднань споживачів, які можуть бути залучені до вирішення споживчих спорів.

Проектом Закону закладається підґрунтя для участі громадських об'єднань споживачів у захисті прав споживачів та їх залучення до досудового вирішення споживчих спорів.

Крім того, запропоновано звільнити громадські об'єднання споживачів від сплати судового збору в усіх судових інстанціях у справах щодо захисту прав споживачів, у тому числі щодо невизначеного кола споживачів.

Від прийняття нового Закону очікується позитивні результати, зокрема новий Закон дозволить:

- досягти сумісності між системами захисту прав споживачів України та ЄС;
- підвищити рівень захисту прав споживачів у сфері електронної торгівлі;
- зменшити навантаження на бізнес шляхом усунення застарілих норм із законодавчого акту;
- забезпечити державну підтримку громадських об'єднань споживачів та підвищити їх роль в системі захисту прав споживачів;
- підвищити рівень споживчої грамотності населення;
- усунути можливості для нечесної комерційної діяльності;
- створити умови для ефективного досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів.

Якщо закон ухвалить, він набере чинності 01.01.2023, за виключенням деяких норм, які почнуть діяти пізніше.

<https://dpssmk.gov.ua/u-2023-rotsi-zapratsiuiie-onovlenyy-zakon-ukrainy-pro-zakhyst-prav-spozhyvachiv/>

<https://dpss.gov.ua/>

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ**

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА 2022 РІК

**КИЇВ
ЛЮТИЙ 2023**

ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА ' 2022

https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2022/Zvit_prodspojyv_2022_.pdf